

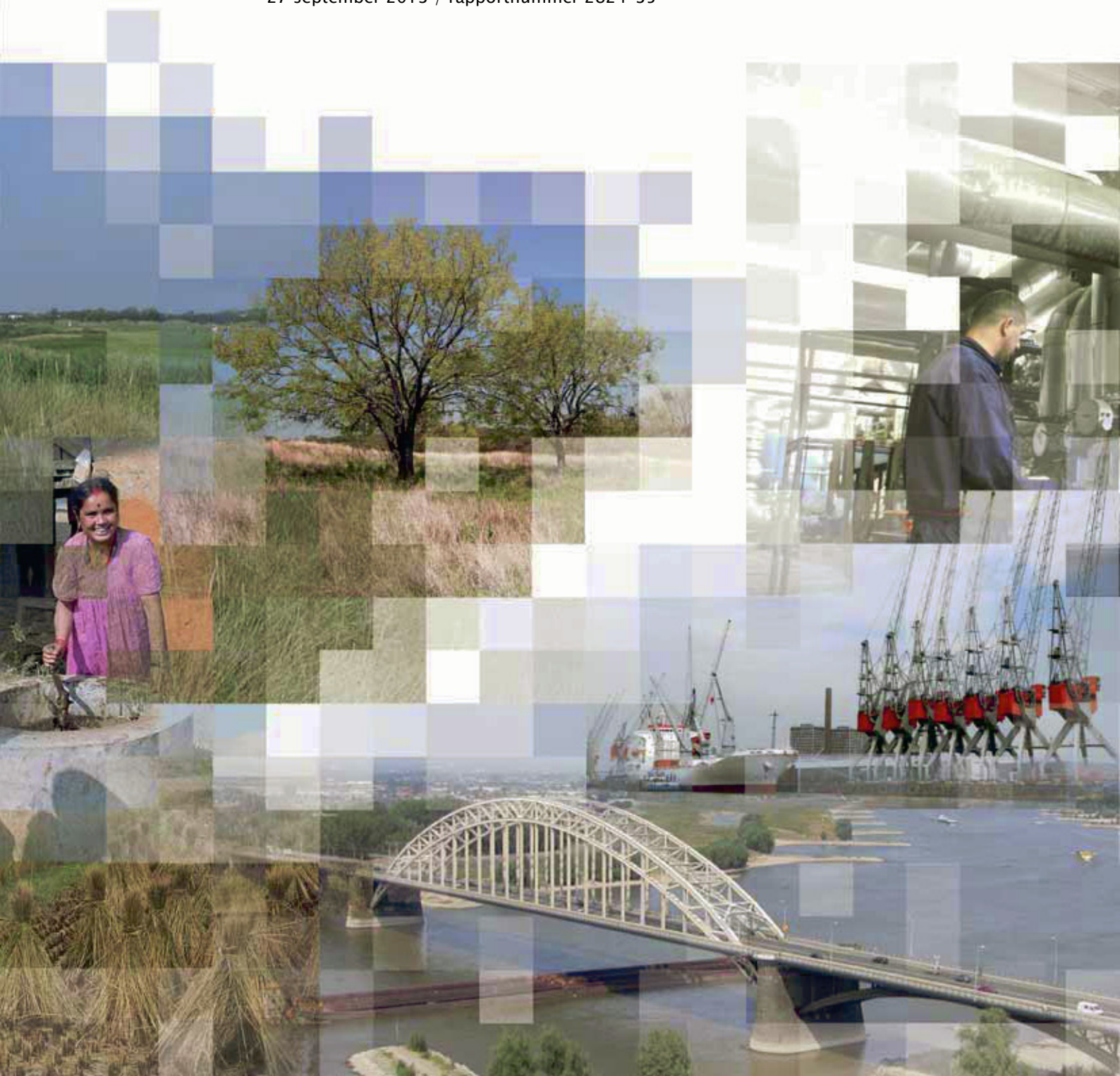

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gebiedsontwikkeling De Logt, gemeente Oirschot

Advies voor de m.e.r.-beoordeling

27 september 2013 / rapportnummer 2824-35

1. Advies over de vormvrije m.e.r.-beoordeling

De gemeenten Oirschot en Oisterwijk starten een gebiedsontwikkelingsproject “De Logt” op het landgoed Rozephoeve. Het totale plan omvat de realisatie van:

- ruim 70 ha nieuwe natuur, waaronder ca 9 ha beekherstel en ca 25 ha natuurcompensatie voor de uitbreiding van Safaripark Beekse Bergen;
- 18,5 ha bosvorming en landschapsversterking;
- agrarisch natuurbeheer op 20 ha van het landgoed;
- een biomassavergistingsinstallatie;
- vier nieuwe bouwkvavels voor landgoedwoningen.

De biomassavergistingsinstallatie en de woningen zijn economische dragers van de gebiedsontwikkeling. Initiatiefnemers van de gebiedsontwikkeling zijn Eco-energy BV en Landgoed Rozephoeve BV. De bevoegde gezagen zijn de gemeenteraden van Oirschot (coördinerend) en Oisterwijk.

Voor een deel van dit voornemen zullen de recent vastgestelde bestemmingsplannen voor de buitengebieden van de beide gemeenten worden gewijzigd. Door initiatiefnemers en bevoegde gezagen is er voor gekozen om een vormvrije milieueffectrapportage(m.e.r.)-beoordeling uit te voeren voor het concept bestemmingsplan ‘Gebiedsontwikkeling de Logt’. Dit betekent dat bevoegde gezagen moeten beslissen in het kader van de bestemmingsplanprocedure of vanwege mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu een milieueffectrapport (MER) gemaakt moet worden. In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt aangegeven dat alle beoogde ontwikkelingen per saldo geen of weinig negatieve milieugevolgen zullen hebben en er daarom voor het bestemmingsplan ‘Gebiedsontwikkeling De Logt’ geen MER nodig is. De gemeenten hebben de Commissie voor de m.e.r.¹ verzocht een oordeel te geven over de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Tevens is gevraagd hoe moet worden omgegaan met een eventuele Passende beoordeling vanwege stikstofdepositie ter hoogte van Natura 2000-gebieden.

De Commissie heeft getoetst of de conclusie dat het voornemen niet tot belangrijke negatieve milieugevolgen kan leiden, terecht is, gelet op:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de mogelijke gevolgen.

Daarnaast geeft de Commissie aanbevelingen ten behoeve van een eventuele Passende beoordeling.²

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemi.mer.nl onder ‘Advisering’ of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² De Commissie geeft geen oordeel over de vraag of het voornemen plan- of project-m.e.r.-plichtig is en op basis van welke categorie op grond van het Besluit m.e.r. Dit behoort niet tot de adviestaak van de Commissie.

De Commissie merkt allereerst op dat het oordeel alleen betrekking kan hebben op de m.e.r.-beoordeling van het ruimtelijk mogelijk maken in het concept bestemmingsplan van een deel van de nieuwe natuur³, bosvorming, biomassavergistingsinstallatie en de vier nieuwe bouwkavels voor landgoedwoningen gezien de vraagstelling van de gemeenten en de informatie die beschikbaar is gesteld aan de Commissie⁴. De (ontwikkelings) mogelijkheden en de mogelijke milieueffecten van andere activiteiten zoals beekherstel, veehouderij en boomteelt in het – ruimere – gebied van de gebiedsontwikkeling De Logt⁵ heeft de Commissie daarom niet mee kunnen nemen bij haar beoordeling.

Op basis van de toegezonden stukken (zie bijlage 1 van dit advies) is de Commissie van mening dat de realisatie binnen dit bestemmingsplan van nieuwe natuur, landschapsversterking, bosvorming en de bouwkavels voor landgoedwoningen inderdaad niet tot aanzienlijke milieugevolgen zal leiden. De Commissie is van oordeel dat deze ontwikkelingen per saldo een positieve bijdrage zullen leveren aan de natuurlijke en landschappelijke waarden van het landgoed.

De Commissie kan echter (nog) niet de juistheid bevestigen van de conclusie dat de biomassavergistingsinstallatie geen belangrijke nadelige milieueffecten tot gevolg kan hebben omdat:

- de omvang en de mogelijkheden van de biomassavergistingsinstallatie onvoldoende helder zijn beschreven in de stukken en vrijwel niet zijn begrensd in het conceptbestemmingsplan;
- niet is ingegaan op mogelijk significante negatieve effecten door stikstofdepositie ter hoogte van de omringende Natura 2000-gebieden. Een biomassavergistingsinstallatie kan in potentie stikstofemissie tot gevolg hebben.

In hoofdstuk 2 van dit advies geeft de Commissie een toelichting op het oordeel en geeft zij aanbevelingen.

³ Het met de gebiedsontwikkeling beoogde beekherstel in het dal van de Rosep met een oppervlakte van ongeveer 9 ha is reeds planologisch geregeld in de vigerende bestemmingsplannen.

⁴ In de notitie 'Vormvrije m.e.r.-beoordeling' van 6 juni 2012 (bijlage 7 bij de toelichting op het conceptbestemmingsplan Gebiedsontwikkeling de Logt) is bij de inleiding aangegeven dat de m.e.r. beoordeling gericht is op de totale gebiedsontwikkeling. De conclusie in de m.e.r. beoordeling heeft echter alleen betrekking heeft op het beperktere plangebied van het bestemmingsplan. De mogelijkheden voor o.a. veehouderij in het – ruimere – gebied van de gebiedsontwikkeling zijn niet expliciet zijn meegenomen in de m.e.r. beoordeling.

⁵ Zie het toetsingsadvies over het milieueffectrapport 'Bestemmingsplan buitengebied Oirschot' van 7 februari 2013. De Commissie was van oordeel dat het MER prettig leesbaar en goed gestructureerd is en dat er duidelijke conclusies worden getrokken over de effecten op het milieu. Toch ontbrak er essentiële informatie in het MER/Passende beoordeling vanwege mogelijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden van verdroging door boomteelt en toename van stikstofdepositie door veehouderij. Het MER voor het bestemmingsplan buitengebied van Oisterwijk is niet ter toetsing aan de Commissie voorgelegd.

2. Toelichting en aanbevelingen

2.1 Beschrijving biomassavergistingsinstallatie

De Commissie is van mening dat de omvang en de mogelijkheden van de biomassavergistingsinstallatie onvoldoende duidelijk zijn beschreven in de toegezonden stukken en dat er daarnaast tegenstrijdigheden in de stukken staan over dit deel van het voornemen. Bovendien geeft het bestemmingsplan vrijwel geen begrenzing aan de biomassavergistingsinstallatie. Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan.

Bij de beoordeling van de milieueffecten op bestemmingsplanniveau is het niet nodig om de vergistingsinstallatie in alle detail te beschrijven. De Commissie adviseert om ieder geval wel de volgende punten inzichtelijk te maken:

- Maximale verwerkingscapaciteit biomassavergistingsinstallatie
De maximale verwerkingscapaciteit van de vergister is onduidelijk. Deze varieert van 10 kton/jaar tot 75 kton/jaar.⁶ Een dergelijk verschil in capaciteit leidt per definitie tot verschillende milieueffecten.
- Aantal transportbewegingen
De verwerkingscapaciteit heeft een direct effect op het aantal transportbewegingen. In de stukken is het aantal transportbewegingen onvoldoende onderbouwd en er lijkt sprake te zijn van een onderschatting⁷ waardoor de milieueffecten mogelijk ook worden onderschat. De transportbewegingen hebben invloed op het geluid in de omgeving en de emissie aan stikstofdioxiden. Deze emissie is weer van invloed op de luchtkwaliteit en op de stikstofdepositie.
- Biomassastromen
Een goede beschrijving van de te accepteren afvalstromen ontbreekt. De op- en overslag van bijvoorbeeld vloeibare te vergisten (mest)stoffen wordt gekenmerkt door een mogelijk relevante geuremissie en daarmee -immissie. Vaste te vergisten stoffen kunnen mogelijk leiden tot (fijn)stof emissie.

⁶ Tabel 2.2a in het geuronderzoek suggereert dat (wanneer je alles sommeert) het gaat om een totaal van ca. 50–60 kton/jaar. Op de bladzijde daarvoor wordt echter gesproken over 10 kton mestaanvoer. Tijdens een bezoek aan het plangebied op 12 augustus 2013 werd gesproken over 75kton/jaar of meer.

⁷ In de toelichting wordt aangegeven dat de vergistingsinstallatie leidt tot maximaal 5 extra vrachtwagenbewegingen per etmaal. Ervan uitgaande dat de installatie bijvoorbeeld ca 50.000 ton/jaar materiaal verwerkt, komt dit bij 250 werkdagen neer op 200 ton per etmaal. Het lijkt aannemelijk dat hiervoor (veel) meer dan 5 transportbewegingen nodig zijn, temeer daar een deel van de biomassa lokaal wordt verzameld en dus in relatief kleine transporthoeveelheden zal worden aangevoerd (bijvoorbeeld 10 ton per vracht).

- Capaciteit warmte kracht koppeling (WKK)

Het bestemmingsplan moet de realisatie van een WKK-installatie gekoppeld aan de biomassavergistingsinstallatie mogelijk maken. Onduidelijk is om welke maximale capaciteit van de WKK het gaat. Er wordt in de stukken gesproken over een omvang van 2 MW (bijlage 7 bij de toelichting) maar ook over 4 MW (blz. 44 van de toelichting). De maximale capaciteit van een WKK-installatie is bepalend voor de emissie aan stikstofoxiden en daarmee de stikstofdepositie (zie ook paragraaf 2.2 van dit advies).

De Commissie verwacht dat met name de emissies naar de lucht van belang zijn bij de beoordeling of er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen (zie ook paragraaf 2.2. van dit advies).

De Commissie adviseert om een heldere beschrijving te geven van de biomassavergistingsinstallatie welke overeenkomt met de maximale mogelijkheden van het bestemmingsplan. Op basis van de maximale mogelijkheden kunnen de milieueffecten inzichtelijk gemaakt worden.

2.2 Stikstofdepositie

In de stukken is niet ingegaan op mogelijk significante negatieve effecten door stikstofdepositie ten gevolge van het voornemen (de maximale mogelijkheden van het concept-bestemmingsplan) op de omringende Natura 2000-gebieden⁸ en Wav-gebieden. De regionale achtergronddepositie van stikstof is hoger dan de kritische depositie waarde voor nagenoeg alle voor vermessing en verzuring gevoelige habitattypen in deze Natura 2000-gebieden. Een eventuele toename van de stikstofdepositie kan mogelijk leiden tot significante negatieve effecten.

Het is daarom van groot belang om op het aspect stikstofdepositie in te gaan ten behoeve van de bepaling van eventuele aanzienlijke milieueffecten. De biomassavergistingsinstallatie, die met het concept-bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, kan stikstofemissie tot gevolg hebben vanwege in ieder geval een mogelijke WKK-installatie en het transport van biomassa (zie ook paragraaf 2.1 van dit advies). Anderzijds heeft de Commissie bij het locatiebezoek geconstateerd dat het bestemmingsplan diverse elementen bevat die ertoe bij kan dragen dat de stikstofemissie tengevolge van het bestemmingsplan per saldo lager kan uitvallen dan in de huidige situatie. Te denken valt daarbij aan onder meer het uit bedrijf nemen van stallen en het omzetten van intensief gebruikte landbouwgrond naar extensief grasland of natuur.

⁸ Kampina en Oisterwijkse Vennen op ruim 2 km en Kempenland-West op ruim 8 km afstand van de locatie van de biomassavergistingsinstallatie.

De Commissie adviseert daarom om te onderzoeken of er gevolgen zijn voor de omringende Natura 2000-gebieden en WAV-gebieden vanwege een mogelijke verandering van stikstof-depositie ten gevolge van het voornemen. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, daarbij inbegrepen het gedeelte van de gebiedsontwikkeling buiten dit concept-bestemmingsplan, significante negatieve gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, geldt dat een Passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.⁹ Indien er een Passende beoordeling opgesteld moet worden, betekent dit dat er ook sprake is van een plan-MER-plicht. De Commissie merkt op dat mitigerende maatregelen niet mogen worden betrokken bij de beoordeling of er een Passende beoordeling nodig is.

De Commissie adviseert om te onderzoeken in hoeverre het bestemmingsplan vanwege stikstofemissie milieugevolgen kan hebben voor omringende Natura 2000-gebieden en Wav-gebieden en dit mede te beschouwen tegen de achtergrond van de gebiedsontwikkeling als geheel.

⁹ Art. 19f, lid 1, Natuurbeschermingswet 1998 voor projecten en art. 19j, lid 2, Natuurbeschermingswet 1998 voor plannen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens advies m.e.r.–beoordeling

Initiatiefnemer: Eco-energy BV en Landgoed Rozephoeve BV

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Oirschot (coördinerend) en de gemeenteraad van Oisterwijk

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Activiteit: realisatie van ruim 70 ha nieuwe natuur, 18,5 ha bosvorming, agrarisch natuurbeheer, een biomassavergistingsinstallatie en vier nieuwe bouwkavels voor landgoedwoningen.

Procedurele gegevens:

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 8 augustus 2013

advies uitgebracht: 27 september 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.J. Bakker

Drs. J.P. Siedsma (werkgroepsecretaris)

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

Drs. ing. F. ten Thij

Ir. P.P.A. van Vugt

Werkwijze Commissie:

Door initiatiefnemers en bevoegde gezagen is er voor gekozen om een m.e.r.–beoordeling uit te voeren voor het concept bestemmingsplan ‘Gebiedsontwikkeling de Logt’. Bij een m.e.r.–beoordeling staat de vraag centraal of het voornemen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben.

De Commissie heeft getoetst of de conclusie van de vormvrije m.e.r.–beoordeling dat het voornemen niet tot belangrijke negatieve milieugevolgen kan leiden, terecht is. Daarnaast heeft de Commissie aanbevelingen gegeven ten behoeve van een eventuele Passende beoordeling. Bij de beoordeling of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu dienen de selectiecriteria uit bijlage III van de Europese M.e.r.–richtlijn gehanteerd te worden. Deze zijn in bijlage 2 van dit advies opgenomen.

De Commissie geeft geen oordeel over de vraag of het voornemen plan- of project-m.e.r.–plichtig is en op basis van welke categorie op grond van het Besluit m.e.r. Dit behoort niet tot de adviestaak van de Commissie.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiener.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Vormvrije m.e.r beoordeling, Oranjewoud, 2012;
- Concept bestemmingsplan gebiedsontwikkeling De Logt, Oranjewoud, 2012;
- Onderzoek naar beschermde natuurwaarden, Oranjewoud, 2011;
- Inrichtingsplan Gebiedsontwikkeling De Logt, Mariëlle Kok Landschapsarchitect BNT/Oranjewoud, 2012;
- Concept Akoestisch onderzoek biomassacentrale De Logt, Ing A. van der Vleuten, 2012;
- Milieuhinderonderzoek Landgoed de Logt, Inogen/ Oranjewoud, 2011;
- Geuronderzoek biomassacentrale De Logt, Milieuadviesbureau MA, 2012;
- Watertoets gebiedsontwikkeling De Logt en biomassacentrale, Oranjewoud, 2012;
- Memo onderbouwing rood en groen, landgoed Rozephoeve, 2012;
- Notitie ten behoeve van Commissie voor Ruimtelijke Ordening en Wonen, Uitkomsten van en ervaring met eerste serie meerwaardenpraktijken Stad en Platteland, Provincie Noord-Brabant, 14 december 2012.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

BIJLAGE 2: Criteria uit bijlage III M.e.r.–richtlijn

Bij m.e.r.–beoordeling wordt bekeken of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Dit moet beoordeeld worden met behulp van de selectiecriteria uit bijlage III van de Europese M.e.r.–richtlijn. De criteria uit bijlage III van de Europese M.e.r.–richtlijn:

1. Kenmerken van de projecten

Bij de kenmerken van de projecten moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project;
- de cumulatie met andere projecten;
- het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
- de productie van afvalstoffen;
- verontreiniging en hinder;
- risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

2. Plaats van de projecten

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik;
- de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - o wetlands;
 - o kustgebieden;
 - o berg-en bosgebieden;
 - o reservaten en natuurparken;
 - o gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
 - o speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - o gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - o gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - o landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

3. Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
- het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
- de waarschijnlijkheid van het effect;
- de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

ISBN: 978-90-421-3844-5

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E. mer@eia.nl

W www.commissiener.nl

